

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

18.06.2021

Konu: Ticari İlişkilerde Yazılı Sözleşmenin Önemi.

Aralarında ticari ilişki bulunan firmalar arasında yazılı bir sözleşmenin bulunmaması zaman zaman düzenlenen faturalar konusunda ihtilaflara sebep olmakta, örneğin, taşınmaz dahil mal ve hizmet alım satımlarında bedele KDV'nin dahil mi yoksa hariç mi olduğu, ödeme şeklinin ve ödemenin vadesinin nasıl olacağı gibi hususlarda yaşanan anlaşmazlıklar taraflar arasındaki ilişkiyi olumsuz etkilemekte, meseleler yargıya intikal etmektedir.

TTK 21/1'inci maddesi şu şekildedir: Ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer taraf, kendisine bir fatura verilmesini ve bedeli ödenmiş ise bunun da faturada gösterilmesini isteyebilir.

Bu maddeden anlaşıldığı üzere aralarında bir mal ve hizmet ilişkisi bulunan taraflardan mal ve hizmet alanın isteyeceği faturanın geçerliliği ve faturanın çerçevesinin çizilmesi için taraflar arasında bir akdin bulunmasını gerektirmektedir. Yani bu mal ve hizmet ilişkisinin çerçevesi bir sözleşme ile çizilmeli, fatura da bu akde istinaden düzenlenmelidir. Kısacası, taraflar arasında bir sözleşme olmadan gönderilen belge, faturanın şekil şartlarını taşısa bile, gerçek anlamda bir fatura olmayacaktır.

Faturadan söz edilebilmesi için, tarafların arasında daha evvel bir akdi ilişkinin bulunması gereklidir. Fatura sözleşmenin yapılması değil, yerine getirilmesi safhası ile ilgili ticari bir belgedir. Bu bakımdan fatura akdin şartlarını tespit eden değil, tespit edilmiş olan şartların bir kısmını gösteren ve bunları belirli şartlarla tevsik eden bir belgedir (Zorlu Hukuk Bürosu)

Fatura tanzim edilmesinin öncelikli koşulu, tacirin ticari işletmesi bağlamında mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olmasıdır Bu koşul, faturanın nitelik itibarıyla sözleşmenin ifa safhası ile ilgili bir belge olmasının da gereğidir. Dolayısıyla taraflar arasında bir sözleşme olmadan gönderilen belge, faturanın şekil şartlarını taşısa bile, gerçek anlamda bir fatura olmayıp, öneri (teklif) niteliğinde bir yazıdır. Şüphesiz, taraflar arasındaki sözleşmenin hukuken geçerli olması gerekir. Bu anlamda batıl bir sözleşmeye dayanılarak gönderilen faturaya süresi içinde itiraz edilmemesi, fatura içeriğinin kabul edilmiş sayılması sonucunu doğurmaz. (Volkan Özçelil Arş. Gör., Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ali Fuad Başgil Hukuk Fakültesi)

Sözleşme yazılı olabileceği gibi sözlü de olabilir. Ticari sözleşme tiplerinde sözleşmenin yazılı olarak yapılması geçerlilik bakımından gerekli değilse de hukuki bir ihtilaf çıktığından ispat bakımından sözleşmenin yazılı yapılması her zaman faydalıdır.

Zaten uygulamada sıkıntı da buradan kaynaklanmakta, örneğin, taraflar sözlü olarak faturaların döviz bazında ödenip ödenmeyeceği veya vade konusunda bir mutabakata

Yorum ve makaleler

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

varmış veya varmış gibi görünmelerine rağmen, iş faturanın tahsil edilmesine geldiğinde sorunlar çıkmaktadır.

(Hazırlayan: Hüseyin Yörükoğlu, SMMM)